

HOLANDIA

<https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Zorgen-om-onafhankelijkheid-Poolse-rechtspraak.aspx>

Obawy niezależność polskiego sądownictwa

Haga, 2 maja 2017 r.

Rada Sądownictwa w liście do premiera Rutte (z kopią do ministrów spraw zagranicznych Koenders'a i Komitetów Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości i prezesów obu izb parlamentu) oświadczył, że jest bardzo zaniepokojony o niezależność sądownictwa w Polsce.

Rząd polski jest w trakcie reorganizacji ustroju sądownictwa w Polsce, która poważnie zagraża niezależności sądów polskich. Delegacja ENCJ (Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa), organizacji zrzeszającej europejskich rad sądownictwa, niedawno udała się z wizytą do polskiej Krajowej Rady Sądownictwa.

Delegacja usłyszała podczas tej wizyty, że reorganizacja, przeciwko która została już wcześniej protestowana, trwa nadal. Istnieje projekt ustawy, która między innymi pozwala na odwołanie wszystkich prezesów i wiceprezesów sądów i wymienienie ich na nowych. Istnieją doniesienia o atakach medialnych na sędziów i zastraszaniu poszczególnych sędziów.

Oświadczenie ENCJ

ENCJ umieściła na swojej stronie poniższe oświadczenie, które pojawiło się również na stronie Rechtspraak.nl , i które jest przez holenderską Radę Sądownictwa w pełni wspierane. Tekst oświadczenia brzmi:

„Europejska Sieć Rad Sądownictwa (ENCJ) uważnie śledzi sytuację w Polsce i kilkakrotnie wzywała władze do przestrzegania niezawisłości sądownictwa oraz do przeprowadzenia reform w systemie wymiaru sprawiedliwości dopiero po poważnych, znaczących konsultacjach z Krajową Radą Sądownictwa i samymi sędziami.¹

W opinii przygotowanej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa (KRS), odnoszącej się do projektu legislacyjnego, który miałby wpływ zarówno na skład i funkcjonowanie KRS, Rada Wykonawcza ENCJ uznała, że projektowane zmiany w prawie mogą zaszkodzić niezależności sądownictwa w Polsce oraz że standardy ENCJ nie są przez projekt spełniane w wielu aspektach.² Stwierdziła również, że standardy te nie są opracowywane w interesie sądownictwa. Standardy odzwierciedlają za to wspólne zasady i wartości państw członkowskich UE, które gwarantują prawidłowe funkcjonowanie systemu demokratycznego opartego na zasadzie państwa prawa.

Delegacja ENCJ spotkała się niedawno z grupą przedstawicieli polskiego wymiaru sprawiedliwości i została poinformowana o przeprowadzanej obecnie przez partię rządzącą reformie sądownictwa. Proponowane obecnie przez rząd zapisy ustawowe przewidują możliwość odwołania wszystkich prezesów i następnie powołanie nowych prezesów przez władzę wykonawczą; utworzenie izby dyscyplinarnej przy Sądzie Najwyższym składających się z przedstawicieli społeczeństwa oraz zwolnienie Prezesów i znaczącej części sędziów Sądu Najwyższego. Ponadto istnieją doniesienia o regularnych atakach na sądownictwo w mediach ze strony władzy wykonawczej i zastraszaniu poszczególnych sędziów.

¹ Deklaracja Warszawska ENCJ, 3 czerwca 2016 r.

² [Opinia Rady Wykonawczej ENCJ z dnia 30 stycznia 2017 r.](#)

Rada Wykonawcza ENCJ jest głęboko zaniepokojona wydarzeniami, które mają miejsce w Polsce. Rada pragnie podkreślić, że kluczowym wymogiem dla utrzymania i wzmacniania wzajemnego zaufania pomiędzy organami sądowymi w UE jako podstawy wzajemnego uznawania jest niezależność, jakość i skuteczność systemów sądowych oraz poszanowanie zasady państwa prawa.

Rada ENCJ powtarza, że praworządność leży u podstaw Unii Europejskiej. Poszanowanie tej zasady jest warunkiem wstępnym ochrony wszystkich podstawowych wartości wymienionych w Traktatach, w tym demokracji i praw podstawowych. Odpowiedzialność za utrzymywanie i ochronę zasady państwa prawa spoczywa zarówno na wymiarze sprawiedliwości, jak i pozostałych władzach państwowych. Aby skutecznie zachować zasadę państwa prawa, konieczne są funkcjonowanie niezależnych i odpowiedzialnych systemów wymiaru sprawiedliwości. Rada Wykonawcza pragnie podkreślić, że sprawiedliwe i bezstronne sądy są kluczowymi instytucjami niezależnego sądownictwa.

Bruksela,
25 kwietnia 2017 r.